

Talepunkt til samråd i Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget d. 17. marts 2016

9. marts 2016
F5

[Det talte ord gælder]

Samrådsspørgsmål R:

"I et kommende samråd bedes ministeren orientere om status på de danske prioriteter på ministerens område i relation til EU-arbejdet, samt om de for udvalget relevante sager i forhold til det kommende hollandske EU-formandskabs prioriteter".

Indledning:

Tak for muligheden for at komme her igen i dag og orientere udvalget om relevante EU-sager inden for udvalgets og mit område, herunder sagerne under det nederlandske EU-formandskab. Der vil være nogle gentagelser i forhold til forelæggelsen for udvalget d. 19. november.

På udvalgets område vil det især være de finansielle sager med tilknytning til bankunionen og kapitalmarkedsunionen, som har højest prioritet og fortsat vil fylde meget på ECOFIN-møderne.

[Generelt om det finansielle område]

Overordnet har EU i de seneste mange år arbejdet med at vedtage ny finansiell regulering på baggrund af erfaringerne fra den økonomiske og finansielle krise. Arbejdet er nået meget langt. Efter vedtagelsen af fx kapitalkravene og opstarten på bankunionen gik vi ind i en periode, hvor der kom mindre ny finansiell regulering end tidligere, men der vil også fremadrettet være vigtige nye sager på dette område. Det er en central prioritet, at vi nu fuldt ud får gennemført den vedtagne regulering, og at vi sikrer, at

de nye regler fungerer som tilsigtet. Målet er fortsat at fremme både den finansielle stabilitet og vækst og beskæftigelse.

Jeg kan oplyse udvalget, at jeg den 4. marts mødtes med kommissæren på området, Jonathan Hill, og havde lejlighed til at drøfte blandt andet bankunionen og danske prioriteter for den finansielle regulering.

[Bankunionen]

Formandskabet prioriterer arbejdet med at gennemføre allerede aftalte elementer vedr. bankunionen. Bankunionen har været i fuld funktion siden årsskiftet. Lige nu deltager kun eurolande, men ikke-eurolande kan deltage, hvis de vil.

Bankunionen er oprettet med et fælles tilsyn, der er etableret i regi af Den Europæiske Centralbank (ECB). Der er også en fælles afviklingsmyndighed, og en fælles afviklingsfond, finansieret af den finansielle sektor.

Alle EU-lande skal implementere centrale finansielle EU28-direktiver, som også udgør grundlaget for bankunionen. Det drejer sig blandt andet om direktivet om krisehåndtering af nødlidende banker (BRRD), der indfører princippet om "bail-in" i alle EU-lande, dvs. princippet om, at omkostningerne ved håndtering af en nødlidende bank skal bæres af bankens egne aktionærer og usikrede kreditorer, ligesom princippet i de danske bankpakker. Det gælder også indskydergarantidirektivet (DGSD) med fælles rammer for de nationale indskydergarantiordninger.

De fleste EU-lande har nu implementeret BRRD og indskydergarantidirektivet og de sidste lande er i gang. Det er vigtigt, at alle lande implementerer det aftalte. Ellers skaber det ulige konkurrencevilkår. Der bliver jæv-

ligt gjort status for den nationale implementering på ECOFIN. Danmark har gennemført direktiverne pr. 1. juli 2015.

Bankunionens deltagerlande er også ved at etablere såkaldt offentlig "brofinansiering" til afviklingsfonden i form af nationale kreditlinjer til deres egen nationale afdeling i fonden. Den offentlige brofinansiering skal – som en sidste udvej – sikre midlertidig assistance, fx lån med renter, hvis bail-in og den finansielle sektors egne midler i afviklingsfonden ikke er tilstrækkelig til at håndtere en nødlidende bank.

Aftalen i ECOFIN fra rådsmødet 8. december indebærer, at landene i bankunionen skal etablere sådanne nationale kreditlinjer til deres afdelinger i afviklingsfonden hurtigst muligt. Enkelte lande er i helt mål, men flere lande ventes på plads i den kommende tid.

Senest fra 2024, når afviklingsfonden er fuldt opbygget – skal der i stedet for offentlige kreditlinjer etableres en fælles permanent offentlig "bagstopper" for afviklingsfonden ("backstop"). Dette arbejde er endnu ikke indledt. Hovedprincippet er dog aftalt: Der skal være tale om midlertidig offentlig assistance i form af fx lån og renter, som kun skal aktiveres, hvis bail-in og afviklingsfonden ikke er nok, og som skal tilbagebetales af den finansielle sektor.

[Kommissions forslag til udbygning af bankunionen]

Udover gennemførelsen af de allerede besluttede elementer i bankunionen, fokuserer arbejdet nu på en udbygning af bankunionen. Kommissionen har taget to initiativer:

For det første har Kommissionen fremlagt et forslag om en fælles indskydergaranti (EDIS: European Deposit Insurance Scheme). EDIS skal om-

fatte bankunionens deltagerlande, dvs. også eventuelle deltagende ikke-eurolande.

For det andet har Kommissionen lagt op til en række mulige nye tiltag, der yderligere skal reducere risici for bankkriser. Der er endnu ikke fremlagt konkrete forslag. De vil skulle forhandles i Rådet og Europa-Parlamentet, når de måtte blive fremsat.

Selvom tiltagene til risikoreduktion skal forhandles i sammenhæng med bankunionen, vil nogle af tiltagene gælde for alle EU-lande, fordi de vedrører det finansielle indre marked. Danmark vil således deltage i beslutningerne og vil være omfattet af disse EU28-tiltag, uanset at vi ikke aktuelt deltager i bankunionen.

Tiltagene omfatter bl.a. EU28-implemtering af anbefalinger fra Basel-komitéen. Det gælder fx et muligt gearingskrav – dvs. krav til kapital i forhold til ikke-risikovægtede aktiver – som supplement til de normale kapitalkrav, hvor kravene til kapital afhænger af risici på instituttets eksponeringer. Det gælder fx også såkaldte gulve under risikovægte, dvs. en nedre grænse for et instituts kapital. Kommissionen ventes engang i andet halvår at fremsætte konkrete forslag på flere af områderne.

Hvis kravene udformes hensigtsmæssigt kan de styrke finansiell stabilitet. Det er formål, som vi støtter, så længe det giver merværdi i forhold til de mange allerede gennemførte tiltag. Der er dog en risiko for, at nogle af de nye tiltag – særligt dem fra Basel – kan give problemer for dansk realkredit, hvis tiltagene ikke indrettes hensigtsmæssigt. Regeringen arbejder hårdt for at sikre, at reglerne tager hensyn til dansk realkredit. Regeringen er derfor i tæt dialog med Kommissionen og de andre EU-lande.

Der er under alle omstændigheder tale om vanskelige forhandlinger, da der er delte meninger om den fælles indskydergaranti og de andre tiltag. Vi vil løbende orientere Folketinget, når der er nyt i sagen.

[Kapitalmarkedsunionen]

Den såkaldte kapitalmarkedsunion for alle EU-lande er også en vigtig prioritering nu og i de kommende år. Dybest set handler kapitalmarkedsunionen om at videreudvikle det finansielle indre marked og dermed om at skabe mere effektive kapitalmarkeder til gavn for borgere og virksomheder, vækst og arbejdspladser. Det skal være lettere for virksomheder og borgere at skaffe finansiering fra flere forskellige kilder på tværs af EU – og ikke kun fra bankerne i deres egne hjemlande.

Der er allerede opnået et konkret resultat i forbindelse med kapitalmarkedsunionen. På ECOFIN den 8. december blev vi således enige om en fælles EU-ramme for såkaldte STS-sekritiseringer. Det står for ”simple, transparente og standardiserede sekritiseringer”. En sekritisering er fx når en bank udsteder værdipapirer med sikkerhed i en stor mængde virksomhedsudlån. Det kan frigive kapital og give banken rum til nye udlån og kan derved give virksomheder bedre mulighed for at få finansiering. Der er opnået en aftale om forslaget i Rådet sidste år. Når Europa-Parlamentet har fastlagt sin holdning vil trilogforhandlingerne blive indledt.

I november 2015 fremsatte Kommissionen et forslag til prospektforordning, der skal erstatte det gældende prospektdirektiv. Forslaget skal fastlægge reglerne om den information, som udsteder skal give investor ifm. at værdipapirer udbydes til offentligheden eller optages til handel på en børs. Forslaget sigter bl.a. på at gøre det mindre byrdefyldt for små og mellemstore virksomheder at udstede værdipapirer, uden at gå på kompromis med investorbeskyttelsen. Behandlingen af forslaget er indledt på

teknisk niveau. ECOFIN har endnu ikke haft sagen på dagsordenen, men skal måske drøftet sagen senere i dette halvår.

Kommissionen ventes senere i år at fremsætte et forslag vedr. insolvenslovgivning for at effektivisere virksomheders konkursbehandling og skabe større gennemsigtighed for grænseoverskridende investorer.

Kommissionen har også gennemført en høring om virkningerne af den finansielle regulering vedtaget efter krisen. Formålet er at sikre, at de finansielle regler bedst muligt understøtter finansiell stabilitet, vækst og beskæftigelse. Regeringen har afgivet et høringssvar, hvori det støttes, at der ses på virkninger af reguleringen og foretages justeringer hvis behov for at undgå unødige administrative byrder og overlap mellem reglerne.

Kommissionen har ikke indikeret, hvordan der konkret skal arbejdes videre med sagen efter høringen. Vi skal have den finansielle regulering, der er hensigtsmæssig og tilstrækkelig til at sikre finansiell stabilitet og understøtte vækst og beskæftigelse. Vi skal holde fast i centrale reformer gennemført efter krisen, såsom skærpede risikobaserede kapitalkrav og effektive rammer for at håndtere bankkriser. Hverken mere eller mindre.

Som led i handlingsplanen igangsatte Kommissionen endelig en høring om en mulig fælles EU-ramme for såkaldt "dækkede obligationer", fx danske realkreditobligationer. Kommissionen fastslog heri, at eventuelle initiativer som opfølgning på høringen skal baseres på erfaringer fra velfungerende nationale markeder. Det er endnu helt åbent, hvad der vil skulle ligge i en sådan fælles EU-ramme. Regeringen følger sagen tæt. Høringen havde frist den 6. januar i år og regeringen har afgivet svar.

Regeringen støtter det overordnede formål med kapitalmarkedsunionen, som kan blive en vigtig del i arbejdet med at sikre vækst og beskæftigelse i de kommende år. Vi vil tage stilling til de konkrete tiltag i takt med at de bliver fremsat. Regeringen støtter en fælles EU-ramme for dækkede obligationer i form af et direktiv på betingelse af, at et direktiv kan rumme den danske realkreditmodel.

Jeg vil afslutte med at konkludere, at der fortsat er et stort og vigtigt arbejde i gang på det finansielle område. Jeg håber min gennemgang har givet udvalget et godt overblik.